

«Η πραγματική ελευθερία βρίσκεται στην ψυχή»

Η συγκεκριμένη φράση κρύβει ένα βαθύτατο νόημα που αφορά στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τις διάφορες προκλήσεις της ζωής αλλά και το πώς αντιλαμβανόμαστε τις σχέσεις μας με τους συνανθρώπους μας. Ακόμα και αν κάποιος έχει υπάρξει θύμα ετεροκαθορισμού και προκαταλήψεων, αντλεί δύναμη αλλά και γαλήνη από το αίσθημα της εσωτερικής ελευθερίας. Το κατεστημένο, σε συνδυασμό με τα επιβαλλόμενα «πρέπει», έχουν τη δυνατότητα να δεσμεύουν το άτομο, υποχρεώνοντάς το να μη δηλώνει τις πραγματικές αντιλήψεις και επιθυμίες του. Η ψυχή, όμως, όσο και αν γίνεται προσπάθεια δέσμευσής της, δε χαλιναγωγείται και δεν παύει να βιώνει το κάθε συναίσθημα χωρίς περιορισμούς, βλέποντας όσα δεν μπορούν να δουν τα μάτια.

«Τι πολιτισμός είναι αυτός, όταν στενεύει η ψυχή του ανθρώπου;»

Τα ιδανικά και οι αξίες, που αρκετές φορές πρεσβεύει το πολιτιστικό περιβάλλον πολλών λαών, στενεύουν τους πνευματικούς ορίζοντες και περιορίζουν την πολυφωνία και την καλλιέργεια των απόψεων. Ωστόσο, ο πολιτισμός πρέπει να είναι αρωγός στο να εκφραστούν χωρίς ενδοιασμούς, επιφυλάξεις ή φόβο, οι απόψεις του κάθε ατόμου. Το πολιτιστικό υπόβαθρο του κάθε λαού βασίζεται κυρίως στην καλλιέργεια του πνεύματός του και στη διαπαιδαγώγηση των νέων, η οποία θα τους βοηθήσει να δομήσουν ένα ισχυρό στα θεμέλιά του αλλά και φιλελεύθερο σύστημα αξιών. Εάν εκλείψουν τα στοιχεία αυτά της ελεύθερης πνευματικής ανάπτυξης και της σωστής, χωρίς δογματισμούς και αγκυλώσεις, διαπαιδαγώγησης από οποιαδήποτε κοινωνία, τότε φαντάζει αδύνατη και η ψυχική καλλιέργεια των ανθρώπων που την αποτελούν.

«Η ψυχή αισθάνεται όσα δεν μπορούν να δουν τα μάτια και να ακούσουν τα αυτιά.»

Κάθε άνθρωπος, έχοντας λάβει κάποιο ερέθισμα το οποίο τον επηρεάζει αρνητικά, θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να το αγνοήσει, να το ξεχάσει. Εντούτοις η ψυχή, «με τα μάτια πάντα ανοιχτά πάντα άγρυπνα», λειτουργώντας ανεξάρτητη και αδέσμευτη, δεν έχει τη δύναμη να το προσπεράσει. Η ψυχή, ταξιδεύοντας πέρα από τους λογισμούς και βιώνοντας βαθύτερα συναισθήματα, είναι φυσικό να επεξεργάζεται και να μην παραβλέπει τα αρνητικά ερεθίσματα, τα οποία, ούτως ή άλλως, καταγράφονται στο υποσυνείδητο του ανθρώπου, είτε αυτός το αντιλαμβάνεται είτε όχι. Γι' αυτό και λέγεται πως η ψυχή αισθάνεται όσα δεν μπορούν να δουν τα μάτια και να ακούσουν τα αυτιά.

Θεοδώρα Γυφτάκη, Γ1